

ปัญหาการกำหนดโทษและมาตรการบังคับโทษ : ศึกษากรณี ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ภัทรพงศ์ ลือชัย¹

รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ**

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดโทษและมาตรการบังคับโทษสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด โดยศึกษาหลักการเกี่ยวกับการกำหนดโทษทางปกครองและโทษทางอาญา รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดบทลงโทษและมาตรการบังคับโทษของต่างประเทศบางประเทศและของประเทศไทย ตลอดจนวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดบทลงโทษและมาตรการบังคับโทษตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จากการศึกษา พบว่า เกิดปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษและการบังคับโทษ กรณีร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งได้มีการนำบทลงโทษและมาตรการบังคับโทษทางอาญามาบังคับใช้กับความผิดที่เกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ที่เป็นเพียงความผิดเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขได้ และมีโทษความผิดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งมีลักษณะเป็นความผิดทางปกครอง โดยการแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับโทษและการบังคับโทษในลักษณะดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาทางกฎหมาย ดังนี้ 1) ปัญหาเรื่องการกำหนดบทลงโทษ 2) ปัญหาเรื่องกระบวนการลงโทษ 3) ปัญหาเรื่องหน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับโทษและวิธีการบังคับโทษ 4) ปัญหาเรื่องการจำกัดของเขตอำนาจศาล โดยจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษและมาตรการบังคับโทษสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการลงโทษ และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายดังกล่าว

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น ผู้เขียนเห็นควรให้นำแนวคิด และหลักการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดบทลงโทษ และมาตรการบังคับโทษ ได้แก่ หลักการกำหนดโทษทางปกครอง หลักการกำหนดโทษทางอาญา หลักการบังคับทางปกครอง และหลักการตามกฎหมายของสาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มาปรับใช้ในประเทศไทย เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับบทลงโทษและมาตรการบังคับโทษสำหรับความผิดที่เกิดจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดด้วยโทษทางปกครองและใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ซึ่งเป็นหลักการเดิมตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ กลับมาบังคับใช้ดังเช่นเดิม ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและรัฐ

1. บทนำ

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการกำหนดโทษปรับและมาตรการบังคับโทษของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... นั้น ผู้เขียนจะขอสรุปแต่ละประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาเรื่องการกำหนดบทลงโทษ เนื่องจากตามมาตรา 33/1 แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจลงโทษ “ปรับ” แก่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว แทนบทลงโทษเดิมที่กำหนดไว้เป็น “โทษปรับทางปกครอง” รวมทั้งในเรื่องของมาตรการบังคับโทษนั้น ได้มีการแก้ไขจากเดิมที่กำหนดให้ใช้การบังคับทางปกครองในการบังคับชำระค่าปรับ หรือให้คณะกรรมการฯ ฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ แก้ไขใหม่เป็นการกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับ โดยเนื่องจากความผิดที่เกิดขึ้นตามหมวด 3 แห่งพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 นั้น เป็นความผิดเล็กน้อย ที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นความผิดทางปกครอง การแก้ไขเกี่ยวกับบทลงโทษให้นำโทษทางอาญาซึ่งเป็นโทษที่ใช้สำหรับความผิดที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอย่างร้ายแรง มาใช้สำหรับความผิดกรณีนี้ จึงก่อให้เกิดไม่เป็นที่ไปตามหลักการลงโทษ และไม่ได้สัดส่วนกันระหว่างการกระทำความผิดและบทลงโทษ

1.2 ปัญหาเรื่องกระบวนการพิจารณาในการลงโทษ เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้มีการแก้ไขมาตรการบังคับโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการ

รัฐธรรมนูญทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับ แทนมาตรการบังคับโทษตามบทบัญญัติเดิม ซึ่งกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และหากในกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้ การกำหนดให้ศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาซึ่งอาจไม่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการลงโทษทางปกครองเป็นหน่วยงานที่พิจารณาลงโทษ อาจทำให้มีการกำหนดบทลงโทษที่ไม่เหมาะสมสำหรับความผิดที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐธรรมนูญทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ มิได้มีการกำหนดวิธีพิจารณาในการลงโทษไว้เป็นการเฉพาะ ศาลที่มีเขตอำนาจในเรื่องนี้จึงต้องใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการดำเนินกระบวนการ ซึ่งวิธีพิจารณาคดีอาญานั้นมีนิติวิธีในการลงโทษที่มีความยุ่งยากซับซ้อน และสร้างภาระให้ผู้ถูกลงโทษ จึงอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้

1.3 ปัญหาเรื่องหน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับโทษและวิธีการบังคับโทษ เนื่องจากตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐธรรมนูญทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มิได้กำหนดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการยึดทรัพย์ตามคำพิพากษา รวมทั้งในการบังคับโทษนั้นก็ได้มีการกำหนดวิธีการเอาไว้ จึงก่อให้เกิดปัญหาว่า เมื่อศาลได้มีคำพิพากษายึดทรัพย์สินของผู้ถูกลงโทษแล้ว หน่วยงานใดจะทำหน้าที่ในการยึดทรัพย์ รวมทั้งใช้วิธีการใดในการยึดทรัพย์ดังกล่าว

1.4 ปัญหาเรื่องการขัดกันของเขตอำนาจศาล เนื่องจากคำสั่งลงโทษปรับของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์อันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถูกลงโทษ จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งหากผู้ถูกลงโทษไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวสามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามกระบวนการขั้นตอนในทางปกครองได้ แต่ตามมาตรา 33/1 แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐธรรมนูญทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้มีการแก้ไขให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้ ซึ่งทำให้มีประเด็นปัญหาตามมาว่า หากผู้ถูกลงโทษปรับไม่ยอมรับคำสั่งลงโทษปรับของคณะกรรมการฯ และได้ดำเนินการฟ้องศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปรับของคณะกรรมการฯ แต่ในระหว่างนั้น คณะกรรมการฯ ได้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับ และศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาได้พิพากษาให้ชำระค่าปรับแล้ว แต่ต่อมาในภายหลังศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางปกครองของคณะกรรมการฯ ผลของคำพิพากษาของศาลทั้งสองจะมีผลเป็นอย่างไร

2. หลักการและทฤษฎีทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษและการบังคับโทษ

2.1 โทษทางปกครอง

โทษทางปกครอง (Sanctions administrative) เป็นมาตรการลงโทษรูปแบบหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดเนื่องจากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกฎหมายซึ่งมีลักษณะคล้ายกับโทษทางอาญา แต่โทษทางปกครองนั้นมักจะนำมาใช้กับการกระทำความผิดที่มีลักษณะ การละเมิดหน้าที่ตามกฎหมายที่บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำเพื่อประโยชน์แห่งการจัดทำบริการสาธารณะ โดยลักษณะของความผิดดังกล่าวจะไม่มีลักษณะเป็นความชั่วร้ายหรือกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี² นอกจากนี้ โทษทางปกครองยังมีลักษณะพิเศษบางประการที่แตกต่างไปจากมาตรการลงโทษลักษณะอื่น คือ เมื่อมีผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านั้น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีอำนาจในการวินิจฉัยสั่งลงโทษผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกฎหมายได้เองโดยไม่ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

2.2 โทษทางอาญา

โทษทางอาญา คือ ผลร้ายซึ่งผู้กระทำความผิดได้รับเนื่องจากการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา โดยที่ผู้ซึ่งมีอำนาจให้ผลร้ายจะต้องมีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดและผลร้ายที่ผู้กระทำความผิดได้รับนั้น เป็นการตอบแทนการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งการตอบแทนนี้ จะมีลักษณะดำเนินผู้กระทำความผิดนั้น³ โดยทั่วไปแล้วความผิดอาญามักเป็นความผิดที่กระทบกระเทือนต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือผลประโยชน์ร่วมกันของคนในสังคม เมื่อมีผู้กระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะดำเนินการเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาเพื่อลงโทษ ซึ่งการลงโทษดังกล่าวเป็นการตอบแทนที่ผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับเนื่องจากการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา

2.3 หลักการกระทำทางปกครอง

ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองนั้น เพื่อที่จะให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย การจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ของฝ่ายปกครองจะต้องทำโดยอาศัย “เครื่องมือทางกฎหมาย” และ “การปฏิบัติการ” เครื่องมือทางกฎหมายนั้นใช้สำหรับการก่อตั้งกิจกรรมของฝ่ายปกครอง การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวิธีการดำเนินกิจกรรมของฝ่ายปกครอง ส่วนการปฏิบัติการของฝ่ายปกครองนั้น ก็จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน “เครื่องมือทางกฎหมาย” รวมทั้งฝ่ายปกครองเองก็สามารถที่จะกำหนด

---

² อรรถสิทธิ์ กัณมล, “ปัญหาการนำโทษทางปกครองมาใช้ควบคู่กับโทษทางอาญา,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), น.15.

³ สหชน รัตนไพจิตร, “ความประสงค์ของการลงโทษอาญา : ศึกษาเฉพาะประเทศไทย สมัยใช้กฎหมายลักษณะอาญาและประมวลกฎหมายอาญา,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527), น. 10.

มาตรการทางกฎหมายต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อให้การปฏิบัติกรของตนได้ผลสำเร็จ แต่เนื่องด้วยภารกิจในทางปกครองมีความหลากหลาย ประเภทของการกระทำขององค์กรฝ่ายปกครองจึงต้องมีความหลากหลายตามไปด้วย⁴

การกระทำทางปกครองนั้น ในทางกฎหมายสามารถแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ในลักษณะที่เป็นนิติกรรม (Juristic act) และในลักษณะที่เป็นปฏิบัติการ (Real act)

“การกระทำทางปกครอง” ที่เป็นนิติกรรมนั้นเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนาของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มุ่งจะผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลหรือนัยหนึ่งเป็นการกระทำที่องค์กรของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครองกับเอกชน

ส่วน “การกระทำทางปกครอง” ที่เป็นปฏิบัติการนั้นเป็นการกระทำที่ใช้กำลังทางกายภาพเข้าดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามสิทธิและหน้าที่ เช่น เจ้าพนักงานตำรวจใช้รถยนต์ที่จอดในที่ห้ามจอด การรื้อสิ่งปลูกสร้างในकुคลองสาธารณะที่ปลูกสร้างผิดกฎหมาย หรือการใช้กำลังเข้าจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมาย เป็นต้น ถือเป็นการกระทำที่เป็นปฏิบัติการทางปกครอง มิใช่การกระทำที่เป็นนิติกรรม⁵

2.4 การบังคับทางปกครอง

การบังคับทางปกครองเป็นวิธีการหนึ่งในมาตรการบังคับของฝ่ายปกครองเช่นเดียวกับโทษทางอาญาหรือโทษในทางแพ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองจะนำมาตรการเหล่านั้นมาบังคับใช้กับประชาชนที่ฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งทางปกครองเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุผล ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ให้ความหมายของ “มาตรการบังคับของฝ่ายปกครอง” (Administrative sanctions) ไว้ว่า หมายถึง “มาตรการหรือวิธีการที่รัฐสภาบัญญัติให้อำนาจแก่ฝ่ายปกครองให้สามารถบังคับการกับประชาชนซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายปกครอง และกรณีบังคับกับผู้ซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุผล และเพื่อความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดทำบริการสาธารณะ”⁶

⁴ วรเจตน์ ภาศิริรัตน์, กฎหมายปกครองภาคทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติราษฎร์, 2554), น.97.

⁵ สมยศ เชื้อไทย, “การกระทำทางปกครอง,” วารสารนิติศาสตร์, ฉบับที่ 3, ปีที่ 17, น. 61 - 62 (กันยายน 2530).

⁶ มนตรี ชนกันนำชัย, “มาตรการบังคับของฝ่ายปกครองในระบบกฎหมายไทย,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540), น.25.

3. การใช้โทษทางปกครองและการบังคับโทษในต่างประเทศและในประเทศไทย

3.1 โทษทางปกครองและการบังคับโทษในต่างประเทศ

3.1.1 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

แต่เดิมนั้นสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่มีแนวความคิดเกี่ยวกับโทษทางปกครองเพราะทฤษฎีการลงโทษส่วนใหญ่เริ่มพัฒนามาจากโทษทางอาญา แต่ต่อมาเมื่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจมีความเปลี่ยนแปลงไป การบังคับใช้โทษอาญากับการกระทำความผิดบางประเภทไม่สามารถป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดได้อย่างแท้จริง จึงได้มีการพัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับโทษทางปกครอง ซึ่งเป็นมาตรการลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยฝ่ายปกครองมีอำนาจวินิจฉัยและบังคับโทษได้เอง ในกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายหรือคำสั่งที่ฝ่ายปกครองออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย โดยโทษทางปกครองในระบบกฎหมายฝรั่งเศสปัจจุบัน หมายถึง มาตรการลงโทษที่ฝ่ายปกครองกำหนดขึ้นเพื่อลงโทษบุคคลตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้โดยองค์กรฝ่ายปกครองนี้อาจเป็นองค์กรฝ่ายปกครองที่เป็นอิสระ (Autorité administrative indépendante) หรือองค์กรฝ่ายปกครองในความหมายทั่วไป⁷

สาธารณรัฐฝรั่งเศส แบ่งประเภทของโทษทางปกครองได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ ดังนี้

1) โทษทางการเงิน (Monetary penalty and charge) ได้แก่ โทษปรับทางปกครอง (Amende administrative) และการที่รัฐมีคำสั่งระงับการจ่ายหรือให้หักเงินช่วยเหลือ

2) โทษที่กระทบต่อสิทธิของผู้กระทำความผิด ได้แก่ การพักใช้ ยกเลิก เพิกถอน ใบอนุญาต การหักคะแนน

3) โทษที่กระทบต่อกิจการหรือกิจกรรมของผู้กระทำความผิด ได้แก่ โทษสั่งห้าม ดำเนินการ หรือห้ามประกอบอาชีพชั่วคราวหรือถาวร รวมทั้งการมีคำสั่งปิดกิจการที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

4) การเปรียบเทียบคดีตามใบสั่ง (Infringement notice) เป็นกรณีที่กฎหมายให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่จะเปรียบเทียบคดีเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดโดยไม่ต้องนำคดีขึ้นสู่ศาล ทั้งนี้ เพื่อลดภาระของศาลในการพิจารณาคดีเล็กน้อย โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีอำนาจออกใบสั่ง (Infringement notice) แจ้งข้อกล่าวหาให้บุคคลดังกล่าวทราบและให้มาชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบได้ซึ่งต้องไม่เกินเพดานที่กฎหมายกำหนด หากบุคคลดังกล่าวไม่มาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องฟ้องบุคคลดังกล่าวเป็นคดีต่อศาล

เนื่องจากการลงโทษทางปกครองนั้นเป็นคำสั่งทางปกครองประเภทหนึ่ง ซึ่งหากผู้อยู่ภายใต้คำสั่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว ฝ่ายปกครองต้องดำเนินการบังคับเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่ง

---

⁷ เกวลี มโนภินิเวศ, “ปัญหาความสัมพันธ์ในการลงโทษทางปกครองและการลงโทษทางอาญา,” (วิทยานิพนธ์ มหามบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551), น.4 - 7.

ซึ่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานกลางที่บังคับใช้แก่การบังคับทางปกครองตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ในทำนองเดียวกันกับระบบกฎหมายของบางประเทศ ดังนั้น หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบังคับการ โดยฝ่ายปกครองในแต่ละเรื่องจึงเป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายเฉพาะแต่ละฉบับ หากบทบัญญัติกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับการไว้แล้ว ฝ่ายปกครองย่อมต้องดำเนินการบังคับตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมาย และในการดำเนินการนั้น ฝ่ายปกครองต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการทั่วไป

3.1.2 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนั้น มีการแบ่งลักษณะของการละเมิดบทบัญญัติของกฎหมาย (Normverstoessen) เป็นสองการกระทำ ความผิด คือ การกระทำความผิดอาญา (Straftat) และการกระทำความผิดทางปกครอง (Ordnungswidrigkeiten) ซึ่งการกระทำความผิดทางปกครองจะเป็นความผิดใช้กับการการละเมิดบทบัญญัติของกฎหมายที่มีใช้การกระทำความผิดอาญา เป็นเพียงการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่ออกมาเพื่อให้ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับระเบียบสาธารณะและภารกิจในการที่จะทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเป็นไปได้โดยเรียบร้อย ตัวอย่างเช่น การขับรถเร็วเกินกำหนด การจอดรถในที่ห้ามจอด หรือการไม่แจ้งย้ายเมื่อมีการย้ายที่อยู่ เป็นต้น

สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีแนวคิดเกี่ยวกับโทษทางปกครองที่มีความก้าวหน้ามาก โดยนอกจากจะมีการนำโทษทางปกครองไปกำหนดไว้ในกฎหมายเฉพาะต่าง ๆ แล้ว ยังมีการตราบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางปกครอง ค.ศ. 1987 (Gesetz über ordnungswidrigkeiten (OWiG)) ขึ้นเพื่อเป็นกฎหมายกลางที่ใช้บังคับกับกระบวนการพิจารณาโทษทางปกครองโดยเฉพาะ⁸ โดยตามมาตรา 1 ของ OWiG ได้กำหนดคำนิยามของความผิดทางปกครอง หมายถึง ความผิดทางปกครองที่มีการกระทำความผิดกฎหมายที่ต้องระวางโทษทางเงินหรือโทษปรับ (Geldbuße)

3.2 โทษทางปกครองและการบังคับโทษในประเทศไทย

ความผิดทางปกครอง (Administrative offense) ในระบบกฎหมายไทยไม่มีการให้คำนิยามความผิดดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน และไม่มีการอธิบายถึงลักษณะของความผิดดังกล่าว เท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ตาม การนำโทษทางปกครองมาใช้ในระบบกฎหมายไทยมีมาเป็นระยะเวลาอันแล้ว เพียงแต่มีได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่ามาตรการดังกล่าวถือเป็นโทษตามกฎหมาย โดยในช่วงก่อนที่ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับกฎหมายปกครองจะพัฒนาเหมือนในปัจจุบัน โทษทางปกครองส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของมาตรการที่

⁸ อรรถสิทธิ์ กันมด, *อ้างแล้ว* เชนอรรถที่ 1, น.59.

นำมาใช้ควบคู่กับระบบการอนุญาต (Licensing system)⁹ ซึ่งกฎหมายจะให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่จะมีคำสั่งพักใช้ ยกเลิก หรือเพิกถอนใบอนุญาต กรณีที่ผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนกฎ ระเบียบหรือคำสั่งของเจ้าหน้าที่

ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการนำโทษปรับทางปกครองมาใช้บังคับมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการกระทำความผิดที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองหรือการกระทำที่ไม่มีผลต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือต่อชีวิตร่างกายของผู้อื่น เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 พระราชบัญญัติการทางถ่านหิน พ.ศ. 2558 เป็นต้น

4. วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษและการบังคับโทษ กรณีร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

4.1 ปัญหาเรื่องการกำหนดบทลงโทษ

จากการศึกษาพบว่า ความผิดที่เกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 นั้น แบ่งได้ 2 ประเภท คือ 1) ความผิดทางอาญา ซึ่งเกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง เช่น การประกอบธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ การประกอบธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ได้รับใบอนุญาต เป็นต้น ซึ่งความผิดดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้มีโทษปรับและโทษจำคุก อันเป็นโทษทางอาญา 2) ความผิดทางปกครอง ซึ่งเป็นความผิดอันเกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เป็นเพียงความผิดเล็กน้อย ที่สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ เช่น ไม่จัดทำงบการเงินที่แสดงฐานะทางการเงิน ไม่ปฏิบัติตาม นโยบายและระบบต่าง ๆ ตามที่ได้ยื่นแจ้งให้ทราบ เป็นต้น ซึ่งความผิดดังกล่าวกฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองแก่ผู้ซึ่งกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้มีการแก้ไขบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยกำหนดให้นำเอาบทลงโทษทางอาญา มาบังคับใช้กับความผิดที่แต่เดิมนั้น กำหนดให้เป็นโทษทางปกครอง การแก้ไขบทลงโทษในลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในทางกฎหมายว่า การนำเอาโทษทางอาญา ซึ่งเป็นโทษที่ใช้สำหรับความผิดที่มีความร้ายแรงหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม และ

⁹ องค์กรอำนวยการ, “เกณฑ์การแบ่งแยกความผิดทางอาญาและความผิดทางปกครอง,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), น.62.

ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง ของผู้ถูกลงโทษ มาใช้บังคับกับความผิดเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขได้ อันมีลักษณะเป็นความผิดทางปกครองนั้น ไม่เป็นไปตามแนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษ และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว

4.2 ปัญหาเรื่องกระบวนการพิจารณาในการลงโทษ

จากการศึกษาพบว่า ตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้มีการแก้ไขมาตรการบังคับโทษ โดยกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคืออาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับ แทนบทบัญญัติเดิม ซึ่งกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และหากในกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้ โดยแม้ว่าโทษปรับทางปกครองจะมีความใกล้เคียงกับโทษปรับทางอาญา แต่โทษทั้งสองประเภทนั้นมีวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่แตกต่างกัน นิตินิติวิธี รวมทั้งกระบวนการพิจารณาในการลงโทษจึงมีความแตกต่างกัน โดยโทษทางอาญานั้น เป็นโทษที่มีผลเป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน การพิจารณาลงโทษทางอาญาจึงต้องมีกระบวนการที่ละเอียดรอบคอบ ซึ่งมีความซับซ้อน และใช้ระยะเวลาในการพิจารณาค่อนข้างนาน ขณะที่โทษทางปกครองนั้น เนื่องจากลักษณะพิเศษประการหนึ่งของโทษทางปกครอง คือ เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองมีอำนาจลงโทษผู้กระทำผิดได้เอง โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล ทำให้กระบวนการขึ้นตอนต่าง ๆ มีความเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน และสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว การกำหนดให้นำกระบวนการพิจารณาในทางอาญามาใช้กับความผิดที่มีลักษณะเป็นความผิดทางปกครองจึงอาจก่อให้เกิดความยุ่งยากในกระบวนการลงโทษ

4.3 ปัญหาเรื่องหน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับโทษและวิธีการบังคับโทษ

จากการศึกษาพบว่า ในการบังคับโทษปรับทางปกครองที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 นั้น ตามกฎหมายดังกล่าวได้มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ให้ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการบังคับโทษปรับดังกล่าว โดยอนุโลม และในกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้ จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการบังคับโทษและวิธีการบังคับโทษ แต่ตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งได้มีการแก้ไขหลักการบังคับโทษใหม่ โดยกำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคืออาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับจากผู้ประกอบการที่ไม่ยอมชำระปรับตามคำสั่งของคณะกรรมการฯ และในการนี้

หากศาลพิพากษาให้ชำระค่าปรับและผู้นั้นไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชดเชยแทนค่าปรับ ซึ่งแม้ว่าการแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวจะมีเจตนารมณ์เพื่อปรับปรุงมาตรการบังคับโทษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ มิได้กำหนดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการยึดทรัพย์ รวมทั้งวิธีการยึดทรัพย์ จึงก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติว่าหน่วยงานใดจะทำหน้าที่ดังกล่าว และจะใช้วิธีการใดในการยึดทรัพย์

4.4 ปัญหาเรื่องการขัดกันของเขตอำนาจศาล

จากการศึกษาพบว่า คำสั่งลงโทษปรับของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์อันมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสั่งลงโทษ จึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งหากผู้ถูกสั่งลงโทษไม่เห็นด้วยก็สามารถยื่นอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามกระบวนการขั้นตอนในทางปกครองได้ แต่ตามมาตรา 33/1 แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ได้มีการแก้ไขให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับนั้น ซึ่งทำให้มีประเด็นปัญหาตามมาว่า หากผู้ถูกลงโทษปรับไม่ยอมรับคำสั่งลงโทษปรับของคณะกรรมการฯ และได้ดำเนินการฟ้องศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษปรับของคณะกรรมการฯ แต่ในระหว่างนั้นคณะกรรมการฯ ได้ฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับ และศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาได้พิพากษาให้ชำระค่าปรับแล้ว แต่ต่อมาในภายหลังศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษทางปกครองของคณะกรรมการฯ ผลของคำพิพากษาของศาลทั้งสองจะมีผลเป็นอย่างไร

5. ข้อเสนอแนะ

จากปัญหากฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการกำหนดโทษและการบังคับโทษกรณี ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแนวคิด หลักการทางกฎหมาย และกฎหมายต่างประเทศมาปรับใช้เป็นแนวทางแก้ไข ปัญหา ดังต่อไปนี้

5.1 ปัญหาเรื่องการกำหนดบทลงโทษ

ผู้เขียนขอเสนอให้ปรับแก้ไขมาตรา 33/1 วรรคหก และวรรคเจ็ด แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยกำหนดให้นำบทลงโทษทางปกครองและมาตรการบังคับโทษทางปกครองตามหลักการเดิมของมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาปรับใช้ ดังนี้

มาตรา 33/1 วรรคหก “ถ้าผู้ขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจตามวรรคห้า ให้คณะกรรมการพิจารณามีคำสั่งปรับทางปกครองผู้นั้นไม่เกินหนึ่งล้านบาท โดยคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิด หลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด และในกรณีให้เห็นสมควรคณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้ผู้นั้นดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขให้ถูกต้องหรือเหมาะสมได้”

มาตรา 33/1 วรรคเจ็ด “ถ้าผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองตามวรรคหกไม่ชำระค่าปรับให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณี ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับได้”

โดยเมื่อมีการแก้ไขมาตรา 33/1 ตามแนวทางดังกล่าวแล้ว จะทำให้การกำหนดบทลงโทษมีความถูกต้อง เหมาะสมตามแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดโทษ และเป็นธรรมกับผู้ประกอบธุรกิจบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติฉบับนี้

5.2 ปัญหาเรื่องกระบวนการพิจารณาในการลงโทษ

ผู้เขียนขอเสนอให้นำวิธีพิจารณาทางปกครองตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีอำนาจลงโทษปรับทางปกครอง และใช้มาตรการทางปกครองในการบังคับโทษ กลับมาใช้ดังเช่นเดิม โดยแก้ไขมาตรา 33/1 วรรคเจ็ด แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังปรากฏตามหัวข้อ 5.1

ซึ่งหากแก้ไขมาตรา 33/1 วรรคเจ็ดตามที่เสนอ จะทำให้มีการกำหนดกระบวนการวิธีพิจารณาและวิธีการในการลงโทษที่ชัดเจน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติทั้งในส่วนของหน่วยงานของรัฐและเอกชน

5.3 ปัญหาเรื่องหน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับโทษและวิธีการบังคับโทษ

ผู้เขียนขอเสนอให้แก้ไขมาตรา 33/1 วรรคเจ็ด แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยนำมาตรการบังคับโทษตามบทบัญญัติมาตรา 33 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ซึ่งกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการบังคับโทษปรับดังกล่าวโดยอนุโลม และในกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่งคณะกรรมการฯ มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้ กลับมาใช้ดังเดิม

5.4 ปัญหาเรื่องการขัดกันของเขตอำนาจศาล

ผู้เขียนขอเสนอว่า เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ประกอบกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ยังสามารถบังคับใช้ได้โดยไม่มีอุปสรรคจึงเห็นควรให้นำบทบัญญัติตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ ซึ่งกำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการบังคับโทษปรับดังกล่าวโดยอนุโลม และในกรณีไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่งคณะกรรมการฯ ให้คณะกรรมการมีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อบังคับชำระค่าปรับได้กลับมาบังคับใช้ดังเช่นเดิม ซึ่งหากนำหลักการตามเดิมกลับมาใช้แล้วย่อมแก้ไขปัญหาการขัดกันของเขตอำนาจศาลได้ เนื่องจากศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาเรื่องนี้มีเพียงศาลเดียวคือ ศาลปกครอง

บรรณานุกรม

- เกวลี มโนภินิเวศ. “ปัญหาความสัมพันธ์ในการลงโทษทางปกครองและการลงโทษทางอาญา.” วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.
- มนตรี ชนกนาศัย. “มาตรการบังคับของฝ่ายปกครองในระบบกฎหมายไทย.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะ
นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. กฎหมายปกครอง ภาคทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ นิติราษฎร์,
2554.
- สมยศ เชื้อไทย. “การกระทำทางปกครอง.” วารสารนิติศาสตร์, ฉบับที่ 3. ปีที่ 17. (กันยายน 2530) : 61 - 62.
- สหชน รัตนไพจิตร. “ความประสงค์ของการลงโทษอาญา: ศึกษาเฉพาะประเทศไทยสมัยใช้กฎหมายลักษณะ
อาญาและประมวลกฎหมายอาญา.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2527.
- องค์อาสน์ เจริญสุข. “เกณฑ์การแบ่งแยกความผิดทางอาญาและความผิดทางปกครอง.” วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.
- อรรถสิทธิ์ กันมล. “ปัญหาการนำโทษทางปกครองมาใช้ควบคู่กับโทษทางอาญา.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.
- Allen Z. Gammage and Charles F. Hemphill. Basic Criminal law. New York : McGraw-Hill, 1974.
- John H. Langbein. Comparative Criminal Procedure: Germany. St. Paul Minnesota : West Publishing Co,
1977.
- Joseph J. Darby. “Discussion of petty offences.” The American Journal of Comparative, 1976.

Mahendra P. Singh. German Administrative Law in Common Law Perspective. 2nd Edition, Berlin Heidelberg
New York : Springer-Verlag, 2001.

MOREAU (J.). Droit administrative. Paris, 1989.